

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 2 korona.

A városi fa árát ismét felemelik.

A város csak 17,500 öl fát adhat a közönség részére.

Az erdőhivatal előterjesztést tett Debrecen város tanácsához az 1920—21. évi tűzifaellátás és a városi fa új, maximális árának a megállapítása tárgyában.

A városi erdők és faraktárak készlete, valamint a tél folyamán termelhető és beszállítható fa-mennyiség:

Készlet a múlt évi termelésből van a Savóskuton mintegy 8000 kbm., a Halápon 24,000 kbm, az összes készlet tehát 32,000 kbm. Termelhető mostantól a tél végéig a rendes vágásokban hasáb- és botfa 86,000 kbm., melyből 75 százalék hasáb- és 25 százalék vegyes botfa lesz. Tisztán gyéritésből 5000 öl. Az összes remélhető fa-mennyiség, amit a városi erdők szolgáltathatnak, 17,500 öl.

Alakosság számához viszonyítva ez oly csekély kvantum, hogy a város első sorban csak a városi hivatalok, iskolák, a tanítószék, a közalkalmazottak, kisiparosok és munkások faellátására gondolhat. Az árakat az előterjesztés a következőképpen javasolja:

egy öl hasábfa 1440 K,
egy öl dorongfa 1000 K,
egy öl botfa 720 K,
egy öl tuskó 840 K.

Aprítva a hasábfa mázsája 90 K,
dorongfa 72 K, botfa 60 K, tuskó 70 K.

A kereskedelmi forgalomban ezzel szemben 2600 koronára van maxálva egy öl hasábfa ára.

A kompetencia fa árát a következőkben javasolják megállapítani: 1918. évi hasábfa 200 K, botfa 140 K, az 1919. évi hasábfa 960 K, botfa 480 K. A városi tisztviselők tűzifa kedvezményének ára: hasábfa 130 K, botfa 82 K.

A tanács az előterjesztést kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Magyar újság Bukaresiben.

Bukarestből érkező hír szerint Variassy Lajos, aki a Károlyi-kormány aradi főispánja és a szegedi kormány tagja volt, a román fővárosban magyar újságot indít, amely vetélytársa lesz a Bécsi Magyar Újságnak, amit a román kormány éppen a napokban tiltott ki Románia területéről.

Magyarország a gazdasági rekonstrukcióját Franciaországra bízta.

Páris, szept. 13. Charle Daniellor, a francia kamara tagja, aki a kamarában a magyar békeszerződésnek is előadója, az Eclairbe cikket irt. „A holnapi Európa” címen, amelyben azt mondja, hogy Franciaország teljes mértékben megérti Jugoszlávia és Csehország azon óhaját, amely a trianoni békeszerződés szigorú végrehajtására vonatkozik. Ma-

gyarország azonban Franciaországra bízta gazdasági újjászülését nagy munkáját. Rendkívül fontos az a közeledés, amely megszünteti Magyarország és Románia évszázados gyűlölködését. Franciaországnak a magyar gazdasági élet rekonsruálásában való részvétele nem áll ellentétben a kimentente érdekeivel.

A szénnyomor.

Nem lesz nappal villamosáram!

Aberle Raymond a közvilágítási vállalat helyettes igazgatója a hétfői tanácsülésen a következő bejelentést tette:

— Szénkészletünk tíz vagon. Sem tegnap, sem ma nem jött szén. Ha ma délután sem fog jönni, akkor kedden már a nappali áramszolgáltatást teljesen be kell szüntetni és csak este adhatunk áramot. Hogy milyen rossz a helyzet, elmondom, hogy a vasútnak

Debrecenben négy vagon szene volt szombaton, úgy, hogy ha vasárnap is közlekedni kellett volna, nem indulhattak volna. Mi is sürgönyöztünk, a főispán ur is sürgönyözött már a szénközponthoz, de eddig semmi eredmény.

Dr. Tóth Emil tanácsnok utal arra, hogy Szolnokon, Kisújszálláson éjjel-nappal van teljes áramszolgáltatás.

A tanács tudomásul vette Aberle bejelentését.

Nem gondolja a tanács, hogy ennél többet kellene tennie ebben a kérdésben?

Pogány megszökött.

Moszkvába igyekezik.

Bécs, szept. 13. A magyar kommun vészeszü alakja, Pogány József megszökött Bécsből, ahol a Proletár című újságot szerkesztette.

A múlt hét keddjén Pogány lakásán két detektív jelent meg. A Tiszgyilkosságban való bűnrészesség miatt le akarták tartóztatni, de nem találták otthon.

Pogány amint neszét vette, hogy a rendőrség keresi, összekapokolt és kereket oldott. — Moszkva felé vette útját. Stockholmig már eljutott.

A lengyel—orosz konferencia

Páris, szept. 13. Moszkvai jelentés szerint az ukrán-orosz békedelegáció Rigába utazott a lengyelekkel való tárgyalásra.

Ellenforradalom Ukrániában.

A Daily Telegraph jelenti Helsingforsból, hogy Ukrániában forradalom tört ki a vörösök ellen, amely Jekaterinoszlávig és Nikolajevig terjed. A vörösöknek Odesszával való kapcsolatuk állítólag megszakadt.

Árad a Duna.

Budapest, szept. 13. Vasárnap délután a Duna elöntötte az alsó rakpartokat. A folyam elérte az 575 centiméteres vízálást. A csavargózhajózást beszüntették. Az ár a filatori gátnál átcsapott és a környéket elöntötte.

ERDEKESZIO a „Kis angyalom” című regény.
Három koronáért kapható a kiadóban.

Mennyi legyen a tőzsdeadó.

A nemzetgyűlés szerdai ülésén folytatták és előreláthatólag be is fejezik a tőzsdeadó-térről szóló törvényjavaslatot, amely valószínűleg lényeges változtatást fog szenvedni a pénzügyminiszter javaslata, mert a képviselők nagy része nincs megegyedve a 20 százalékos illetékekkel és a vita során az a felfogás alakult ki, hogy a tőzsdei forgalmat és a tőzsdei ügyletekből származó nyereséget fokozottabban meg kell adóztatni.

Gaal Gaszton öt százalékos tőzsdeadót javasolt.

A többség véleménye az, hogy 1 százalékos tőzsdeadóval kell megadóztatni a tőzsdeüzleteket.

Cukor-jegyek kiosztása.

Aközélelmezési ügyosztály értesítése.

Miután a város részére kiutalt cukor a napokban már megérkezett, saját érdekükben felhívjuk a lakosság érdekelteit, hogy cukorjegyeiket az illetékes lisztirodában haladéktanul váltásukra ki. Felhívjuk a hatósági cukor elárúsítással foglalkozni kívánó kereskedőket, hogy a nyitvadásra előjegyzett első és második sorozatu cukorjegyeket vegyék külön-külön két példányban kiadásba s ezek egyikét legkésőbb szept. 16-ig, vagyis csütörtök déli 12 óráig a Csapó u. 15. sz. a tti lisztirodába fennteljenül szolgáltatásuk be, hogy így vevőik cukorszükséglete megállapítható és a lisztosztály (Piac u. 9. sz.) által kiutalható legyen.

Az első és második sorozatu cukorjegyek első számú szelvényeire 20 dekagramm cukor szolgáltatható ki.

A kereskedők részére történő cukorkiutalás idejéről a lisztosztály fogja a kereskedőket tájékoztatni.

Azt, hogy a cukorjegyek a kereskedőknek mikor és milyen áron lesznek kiválthatók, a helyi lapok útján fogjuk a lakossággal közölni.

Közélelmezési ügyosztály.

Tizenhat új iparos. 20.000 korona városi illeték.

A városi tanács az I. fokú iparhatóság által kiadott újabb iparadékok után a következő városi illetékeket szabta ki; Govrik Béláné vendéglősiipar 1000 K., Schwarz Lajos cipőárú és cipőkellékek kereskedése 2000 K., Szűcs Endre asztalos 300 K., Banga Sándor borbéli- és fodrász 500 K., özv. Boitresz Ignácné szatóc és élelmiszerkereskedés 500 K., ifj. Niházi László műszaki cikkek kereskedése 1000 K., Fischer Vilmos illatszer, pipere és háztartási cikkek kereskedése 4000 K., Molnár Károlyné fűszer-, csemege- és élelmiszerkereskedés 500 K., özv. Tóth G. Örgyéné sűrűsáskereskedés 1000 K., Orah János hentesipar 2000 K., K. Piliány János fuvarozás 500 K., Fisch László nyers és szárított bőrkereskedés 2000 K., Frenkel Henrik bor- és szesznyakkereskedés 4000 K., Tribol Gyula zsidóipar 200 K., Liska Márton Béla hangszerekészítés és hangolóipar 500 K., Balázs Tibor hentes és mészárosipar 1000 K.

Az Ébredő magyarok országos nagygyűlésének határozatai.

A régi képviselőház nagytörményében tartották meg az Ébredő Magyarok Egyesületének konferenciáját, ahol a következő határozatokat hozták:

Követelték a magyar „monroe” elv érvényesítését, továbbá az 1884. évi ipartörvény módosítását, mely az ipari képzést állítja feltételül az iparüzésnél, a kereskedelem terén pedig magyar tulajdoni követel.

A földbirtokreformmal kapcsolatban oly intézmények létesítendők, melyek lehetővé teszik a kis- és középbirtokosnak az eddiginél intenzívebb gazdálkodást.

Zákány Gyula nemzetgyűlési képviselő az ébredő magyar kulturpolitikát fejti ki. E szerint a magyarnak minden előrelátás nélkül kulturális okok miatt, hogy a sémi-zsidó műveltséget fogadja el, s nem vette észre a mögötte rejlő zsidó hegemonisztikus törekvéseket. Határozati javaslatában azokat a minimális biztosítékokat követeli, melyek nélkül regenerációt el sem képzelhető. A határozati javaslatot el fogadták.

Ezután Héjjas Iván rámutatott arra, hogy a zsidóság helyzete az utóbbi időben súlyosbodván, villámháritót állítottak a királykérés formájába, mely igen veszélyes az ország egységére. Ne királykérésről beszéljünk, hanem bizva szeretett kormányzónkban, minden figyelmünket a zsidókérdésre irányítsuk. Mi a jogrendet akarunk, de nem a zsidó konszolidációt. A zsidó faj internacionalis mint ilyen, ellensége a magyarnak, már pedig az országban ellenséget tűrni nem szabad, hanem, mint felelőt, le kell vakarni a nemzet testéről.

Héjjas beszéde óriási lelkesedést váltott ki a hallgatóságból, úgy hogy az elnök az ülést tíz percre felüggesztette. A tisztviselők számára a szolgálati pragmatikát követeli és az egységes tiszteletrendezést új elvek alapján. A konferencia tagjai helyükről felállva sokáig éljenztek és tapsolták a szó okot.

A magyarországi gyógyszerészet terén szintén a numerus clausus behozatalát sürgették, mert hazánkban a gyógyszerészek hány százalékát zsidó.

Budavári László nemzetgyűlési képviselő volt, aki a sajtókérdésről érkezett. A keresztény magyar nemze bukásának egyik legfontosabb oka szerinte az volt, hogy a zsidóság a sajtó révén kiszorította a nemzeti munkát, kiürítette a kultúrát, a vezetőjévé vált politikai, gazdasági életünknek,

iparunknak és kereskedelmünknek. A zsidó sajtó hantja a megvilágítás helyett dacoló hadseregünk ősi figyelmét, a zsidó sajtó hajlítja a forradalomba a mesterségesen felkészített tömegek ezreit; a zsidó sajtó készítette elő az átkos, enklék zsidó kumunizmust s a zsidó sajtó az, mely habár burkolatlan is, még ma is ezen eszmék szolgálatában áll.

Ezután határozati javaslatot terjesztett elő, melyben többek között követeli, hogy egyetlen sajtótermék irányítója, felelős szerkesztője vagy főmunkálása zsidó vagy szabadkőműves ne lehessen, hogy héber nyelvű újság Magyarországon ne jelenhessen meg, hogy a nemzetköziséget, kommunizmust dicsőítő, vagy támogató művek a jövőben ne legyenek terjeszthetők, hogy azok a lapok, amelyek a kommunizmus előidézésében részesek voltak, beszünttessenek s végül, hogy a cenzorok a jövőben csak kipróbált k részény magyar emberek lehessenek.

Ugyancsak Budavári László egy másik határozati javaslata kapcsán az EME ki-mondja, hogy tagjai és minden keresztény magyar ember részére becsületbeli kérdéssé teszi, hogy „önudatos keresztény magyar ember olyan újságot, folyóiratot, mely nem kifejezetten keresztény és nemzeti, soha egyetlen állírt sem ad ki”.

A szónok beszédét és határozati javaslatát az elnöki konferencia külső éljenzéssel és tomboló lelkesedéssel fogadta.

A beérkezett határozati javaslatokat elfogadják, mire Szmercsányi elnök tartott nagyszabású záróbeszédet, melyben kijelentette, hogy a nyugati államok egyik képviselője interjúvalta meg az Ébredő Magyarok céljait felől s így a külföld is hiteles információt fog nyerni az Ébredő Magyarok Eg. esületéről. A negyvenéves zsidó liberális uralom nyomása alatt ébredt föl a magyarság s mint a gyöngy-kagyló megazúll az igazgyöngyöt, úgy szűletett meg az ébredő Magyarok Egyesülete is.

Az elnöki záró beszéd után a Himnusz el-énekletésével véget ért az ülés.

Egy anya a gyermekével a vonat előtt

A váltóór megakadályozta az öngyilkosságot.

A rendőrségnek jelentették tegnap délelőtt, hogy szombat este a debreceni állomás egyik váltóóra borzalmas tragédiát akadályozott meg. Szombat este, mikor a 9 órai személyvonat már feltűnt a bejárati váltónál s teljes gőzzel robogott, egy ismeretlen munkás külső asszony szaladt a mozdony elé.

A futóház körül levő váltónál teljesített Nagy Gábor váltóór szolgálatot s észrevette a sötétben futó asszonyt. Utána szaladt és megmondta neki, hogy a vágányokon tilos járkalni.

— Nekem — felelte lemondó hangon — már minden szabad. Utoljára megyek itt. Öngyilkos akarok lenni.

Az asszony a karján vitte a halálba a csecsemőjét is.

Nagy Gábor látta, hogy az elszánt asszony még kárt tehet magában, lefogta s elvonszolta a veszedelem helyéről.

A vonat mozdonya már nagyon közel volt hozzájuk. A hős váltóór a lelkére beszélt az öngyilkos jelöltnek, bánatában megvigasztalta és megigértette vele, hogy lemond sötét szándékáról.

Mialatt a halálrasztant asszonnyal a váltóór vitakozott, a személyvonat bajnélkül berobogott az állomásra.

Az öngyilkos jelölt asszony nem akarta a nevével elárulni s így kiltétét a rendőrség sem tudja.

Városi közgyűlés.

A főispán installációja.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szeptember 13-ik napján — szerdán — délelőtt 9 órakor, a városi háznak nagytörményében rendes közgyűlést fog tartani. Ezen a közgyűlésen törö-mik meg Hubert Ottó főispán installációja.

A polgármester augusztus havi jelentése után következő a tárgysorozásban a belügyminiszter leírata Hubert Ottó Debrecen város főispánjára tennének előzetes megbeszélés után a kormánybiztosnak ettől az állástól tör-énti felmentéséről, a másik leírata pedig arról, hogy az ország főmáltóság kormányzója magas elhatározásával Hubert Ottó kir. törvényeségi tanács-olnókat Debrecen város főispánjává ki-nevezte. E leiratok bemutatása kapcsán fogja a közgyűlés megvitatni a főispán-t. A közgyűlés napirendjén különben megvitatják úgy szerepel.

Itélet a hajduhadházi kommunisták pörében.

A főtárgyalás utolsó napja.

A hajduhadházi bolsevik uralom tettesének bü-pörét a debreceni kir. törvényszék ötös tandcsa négy napi tárgyalás után befejezte.

Szombat délután és vasárnap délelőtt szakadatlan tartott a tanúk kihallgatása. Végül vasárnap dél felé Nagy Kálmán kir. ítélőtáblabíró el-nök a bizonyítási eljárást befeje-zettnek nyilvánította. Az utolsó tunc Hadházi Zsigmond dr. nemzetgyű-lési képviselő volt, aki több mentő momentumot adott elő a direktorium tagjainak működését illetően.

Ezután Baróthy Zoltán kir. ügyész mondta el nagyszabású vádbeszédét, amelyben kitért arra, hogy a gonosz lelkű vezetők egyszerű j. mbor paraszt embereket lévesszettek meg romboló jelszavakkal és eszmékkel. Az illetők maguk sem tudják, hogy mi a kommunizmus, de azért részt vettek abban. Ez nem menti őket s ezért a vádiratban felsorolt összes pontokra nézve fenntartja a vádat.

Ezzel a vasárnapi tárgyalás véget ért. — Hétfőn délelőtt Kardos Samu dr., Acél Jenő dr., Csáthy Dezső dr., Fráter Lajos, Fráter Pál dr. és Ludman János dr. mondták el védőbeszédeiket.

A bíróság a déli órákban vonult vissza itélőhatalmára.

Mikor tartja meg Rose tanár a „Skót-magyar nyelvrokonság” című előadását?

A múlt vasárnap elmaradt előadására vonatkozólag Rose tanár a következő szöveg közlésére kérte fel lapunkat:

„Amennyiben a mérvadó politikai és egyházi hatóságok, valamint tanfőtöl-letek és tudományos intézetek vezetői a meghirdetett előadásomra megem-jelhetnek volna, visszatér szök nélkül előadásomat megtartani oltt tévesztett dolog lett volna, kénytelen voltam az előadást úgy szólván az utolsó percben elhalasztani és annak megtartását ugyan-azon helyen (Vármegyeház) osztoztok, folyó hó 16-án délután 4 órára kitűz-ni, amikor is ezen előadást minden körülmények között meg fogom tartani.”

Kivétel tisztelettel
Rose.

Fehérneműek
összesen legújabb szabásban
férfiak részére
Frank Ede-nél
megyeház mellett.

Üdönságok.

Az Ébredő vasutasok országos nagygyűlésén határozati javaslatban elfogadják, hogy köve-telk az Összszakasság nevében az exponált állásokból a zsidó főmáltók város határidőn belüli eltávolítását és kimondják, hogy a destruktív sajtótermékeknek három leuczonponthabjtá, az Az Estet, a Világot, és a Pesti Napit a szál-lásúól kizárják. A Népszavát nem-érti ez a sors, de arra is sor ke-rülhet, ha a munkások megek ere-jének felhasználásával a zsidóság világhatárai érdekeit menő szol-gálná. A gyűlés a Himnusz el-énekletésével ért véget.

Esküvő. Dr. Szepesváraljai Haen-del Vilmos udvari tanácsos egye-temi tanár leányát Máriát f. hó 14-én d. e. fél 12 órakor vezeti oltárhoz Kuszeri Ohavszki Gyula m. kir. huszár százados a helybeli ág. ev. templomban.

Kinevezések az államrendőr-ségnél. A belügyminiszter Kömer-Bela hajduszoboszlói városi rendőr-kapitányt államrendőrségi rendőr-kapitánnyá nevezte ki s megbizta a hajduszoboszlói rendőrség veze-tésével. Kovács Miklós áll. rendőr-ségi segéd fogalmazót rendőrbírói hatáskörrel ruházta fel.

Eljegyzés. f. hó 11-én tartotta eljegyzését Bardóc Jenő, Bardóc András debreceni államrendőrségi felügyelő fia Lovass Imre kerekedő bájos leányával Erzsikével.

— Szeptember huszadikával megszűnik a nyári időszámítás. Az államvasutak forgalmi főnökségei utasítást kaptak, hogy a nyári idő-számítás szeptember huszadikával megszűnik és hogy tegyék meg az intézkedéseket arra, hogy szeptember huszadikára virradó éjjel az összes órákat három órától két órára tolják vissza.

Gyász az Ujfaluassy családban. Ujfaluassy Dezső Szabolcsmege nyusalmazott főispánját és család-ját tájédalom csapás érte. Debrecenben is széles körben ismeett s az uri társaságokban körülrajongott fia, Ujfaluassy Béla néhány napi szenvedés után tüfuszban meghalt. Ujfaluassy Béla a világháborúban, mint a debreceni 2. honvédszázár ezred egyik vitéz tisztje harcolt a hazáért. A forradalom kitörése óta a család ősi birtokán Nyírmihály-diban gar dá kodott. Betegsége alatt a leg gondosabb ápolásban részesítették. Aliandóan több orvoson szűlein kívül a beteg mellett volt menyasszonya is, Mikecz Magda, de hiába valónak bizonyult minden szeretetteljes gondoskodás, Ujfaluassy Bélát a halál 25 éves korá-ban szombatra elragadta. Temeté-se rendkívül nagy részvét mellett vasárnap folyt le Nyírmihálydiban.

Lezuhant a padlásról. Budai Bálint, 60 éves szegényházi ápolít tegnap a padlásán dolgozott. Mikor a létrán le akart jönni, megszedült és lezuhant. A jobb lábát törte. Bevittek a kórházba.

Iskolai könyvek, az összes helybeli tanítézetek részére, papír és írószerek, valamint zeneművek a legolcsóbban Csáthy magy. kr. tudományegyetemi könyvkereskedésben kaphatók, Piac-utca 8. Tele- fon 296.

A Szekunda ifjúsági lap az iskolai szünet alatt tudvalevőleg szünetelt. Most, hogy az új iskolai év ismét megnyílt, a Szekunda ifjúsági lap újra megjelenik és az iskolai év alatt, mint eddig, úgy ezután is kéthetenként jelenik meg. Az új iskolai év első száma holnap, szerdán jelenik meg s a szokott helyeken kapható példányként egy koronáért.

Vérhasjárvány. Ujpesten a vérhasjárványnak eddig már negyven halottja van.

Szaporodnak a lopások. Stréger Mihályné Eötvös utca 4 szám alatti lakásán tegnap betörők jártak. Távoilléte alatt a lakását feltörték és 30,000 korona értékű holmit elloptak. — Gottlieb Nővérek Simonffy utca 48 sz. alatti varrodájából ismeretlen tolvajok száz-ezer koronát érő félig kész női ruhát loptak el. — Zoványi Jenő egyetemi tanár Péterfia utca 48 számú lakása padlásáról egy takarék tüzhelyet vittek el a tolvajok. — Harsányi Józsefné József kir. herceg utca 51 számú lakását feltörték és ruhaneműt loptak el a tolvajok. A rendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

Elhunyt urnó. Bottó Kornél mint férj, Rózsa Erzsébet mint testvér, Cséreg László, Ferencz és Gyula mint elhalt nővéreinek, gyermekük, úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében is, mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett hitves, testvér, nagynéni és rokon **Bottó Kornélné** szül. Rózsa Teréz folyó hó 12-én este 7 órakor, életének 37 ik, boldog házasságának 14-ik évében, 3 évi betegség, de különösen 8 heti súlyos szenvedés és a halotti szentségek átutaztatása után csendesen elhunyt. Kedves halotti földi részelt f. hó 15-én délután 5 órakor fogjuk a Hatvan-utca 13-ik számú gyászszobától, a róm. kath. egyház szerzetása szerinti beszentelés után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 17-én reggel 9 órakor fog az Egék Urának bemutatni. Debrecen, 1920. szeptember hó 13. A temető örök világosság fényeskedjék neki: A temetést Gebauer K. és Társa temetk. int. Kossuth-utca 2. Varosház. rendezzi.

Kedvese helyett barátját, aztán saját magát lötte agyon a Borsod megyei Hejőbába községben Pigecky János miskolci börtönőr, aki feltékenységében meg akarta gyilkolni kedvesét, véletlenül azonban előugró barátját ölte meg. A tett után a falu végén levő Lukoricásba menekült és ott szíven lötte magát.

A nagy vagyonadó. A Baross Szövetség 15-án csütörtökön d. u. fél hat órakor a Kereskedő Társulat dísztermében előadást tart, amelynek keretében Németh Aladé a nagy vagyonadóra vonatkozó törvényeket és irányelveket fogja ismertetni. Érdeklődőket szívesen látunk.

Öngyilkos leány. Balogh Rozál 18 éves leány az Ondódon tegnap jele adta öladot (voti). Súlyos belső sérüléssel a kórházba szállították. Tettét bánata miatt követelt el.

A Sárospataki választás. Budapestről jelentik: A sárospataki kerületben október 10-én lesz az új választás. Windschgrätz herceg újabb lépés Molnár Jenő kiskapadpárti ellenében, akinek megválasztását tudvalevően megsemmisítették.

Vízvezetékét szakszertlen készítik a javát, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberekded és taktáron.

Látogatás Károly ex-királynál

A detronizált uralkodó élete a száműzetésben

A párisi „Matin” most érkezett számában olvassuk a következő érdekes tudósítást:

Genf, 1920. szept. 6.

Ausztria volt császárijáról, Károlyról, az utóbbi napokban azt jelentették, hogy elutazott Svájcba Magyarországra, hogy pártjának élére álljon. Ez a hír az eredeti sűrűn többször visszatér a lapokban. Ezekkel a hírekkel ellentétben Károly ex-császár látszólag határozottan állja azt az elhalálozását, amelyről svájci letételepedését biztosította, hogy tudatlank távol tartja magát minden oly politikai propagandától, amely arra irányul, hogy őt visszahívassa a trónra. Viszont tagadhatatlan, hogy ugyanez a hír dolgoznak a monarchia restaurációjáért, az ex-császár pedig reményteljes türellemmel vár s életének ezt a fájdalmas periódusát csak átmeneti időszaknak tekint, amely nem lesz nagyon hosszantartó.

A volt uralkodó nem fogad újságírókat, nekünk mégis sikerült bejutni a fejedelmi rezidenciába. Nem volt ez könnyű dolog — engedjem nekik. Amint valamely látogató belép ide, rögtön bezárul mögötte a kijárat és egy könyörtelen ember: a kapus fogja a vállát. Ez az első akadály, amelyen át kell jutni. Aztán át kell jutni a parkon, amelyben némán, hűséges őrködéssel sétálnak az exkirály gardistái, akik többnyire volt osztrák állásúak. Ezek is mind oly csökönyösök, mint a kapus. A látogatót kérdések alá veszik, faggatják, igazolják.

A pranginsi villa parkjában vagyunk. Itt lakott egykor Bonaparte Jeromos herceg, a wessfáliai Jeromos király fia. A bécsi udvar egykor miss Clarknak bérlette ki a villát. Empire stílusú épület földszint és egy emelet. Park veszi körül, melyet a Lémantó szegélyez, amelynek mozdulatlan kék tükre a hegyek aljág terjed és napos időben a Mont-Blanc messzi orma tükröződik benne...

Egy ut végén felvilágít egy két öltözött puha kalapos, egyszerű elegánciájú fiatal ember, aki szerencsémelédőn és udvariasan fogadja a köszönetemet. Ez a fiatalember Károly, aki nem régen még Ausztria-Magyarország uralkodója volt.

Igérteket tett a svájci hatóságoknak, hogy kerül idegenekkel való beszélgetést. Ő felsége — mint ahogy itt mindenfelé nevelik — megtartja ígéréit, a tenniszpálya körül folytatja mindennapi sétáját. Napja így te nek egyhanguan, fény napsüt. Jókora két és felesége. Zina, az anyja és gyermekei társaságában megy a misére. Aztán sétál. Tízkor kapja a postát, az újságokat, amelyekre előfizetett, ezek közt a párisi Matint, aztán családias dejeuner. Látogatót alig fogad. Ir. ha pedig szép az idő, tenniszezik vagy vívóvers csolnázásra száll. — Hat gyermeke van: Ottó, Adaláide, Róbert, Félix, Károly-Lajos és Rudolf, akiknek nevelésével sokat foglalkozik. Gyakran hosszú sétákat tesz a gyerekekkel, akikkel ilyenkor magyarul beszélget. Egy francia nevelőnő tanítja francia nyelvre Ottó trónörökösét, aki most hét éves, valamint a kis Adaláide hercegnőt is.

Az ex-császár olykor Genfbe megy, bevásárolni vagy Bernbe utazik, ahol ítévért, Miksa herceget látogatja meg.

Az egykori uralkodó környezete nagyon kis száma. Ott van Lotosowszky gróf ezredes, Schonia von Seedank tregkapitány, Korff-Kerssenbrock grófnő, Pálffy grófnő és dr. Seydl püspök, a trónvesztést fejedelem utolsó kiharító híve.

Az osztrák Mária-Jozefa főhercegnő, az ex-császár anyja, a villa szomszédságában lakik az udvarhölgyével, Palviciál örgrófnővel. Néhány szolga, gardisták. Eny nyiből áll a detronizált uralkodó udvara most. Az az életmód, amit Pranginsban folytatnak, nagyon messze van attól az életől, amit Bécsben éltek. Az öröm napjai ritkák. Várnak...

Születésnapján a pranginsi száműzött rengeteg levelet kapott Ausztriából; nagyszámú hivattól érkeztek ezek a levelek, amelyek a bizakodás tényét sugározzák a sötét napok közepé. Ezen a napon a kápolnában ünnepélyes Te Deum volt, amelyet az egykori osztrák püspök celebrált. A Te Deum után családij dejeuner következett és délután a páz sziton ünnepséget tartottak, aztán táj izték következett. Ünnepeket és ajkuk ról felhangzókat a következő szavak: — Éljen a császár! Gott erhalte, Gott beschütze, unsern Kaiser, unser Land. De az ilyen szövegekre ritka dolog Tranginsban.

Az ex-császár pranginsi száműzetésében figyeli az európai események menetét. Átérzi országai szenvedését, a melyek egykor az ő jogára alatt csoportosultak. Megpróbál javukra lenni még most is. Így igyekezett megkönnyíteni a hazatérését a még Szibériában szenvedő osztrák-magyar hadifoglyoknak. Küldött élelmet, ruhát, gyógy szert. Dacára, hogy nagy ajándékozásokat tesz az ex-császár, még sem adta el ékszerait, mint ahogy hírlétt.

Lengyelország sorsa nagyon érdekli Károly ex-császárt. Az utóbbi napokban vigasztalan volt amiatt, hogy a lengyelek még nem jutottak békéhez.

Az állatok Debrecenben. Augusztusban az országos vásárra a felhajtás körülbelül a felére csökkent. Az utolsó héten az árak ismét 30 százalékkal emelkedtek. Elsőrendű lóak ököré: 80—88000 koronát fizettek. A húzott sertés ára süllyedőben van: 80—84 K. Az utolsó hétfői vásárra igen sok sertést hajtottak. Az árak miatt a vételek sanyha volt.

Skót egyházi misszió érkezik kedden délután Debrecenbe. A magyar ref. egyház egységének megővására. Ez alkalomból szerdán d. c. 9 órakor a nagytéplomban istentisztelet lesz, amelyre az egyház és város érdeklődő közönségét tisztelettel meghívja a rendezőség.

Iskolakönyvek és minden más iskolaszerek legjobban beszerezhetők Antalfynál Szent-Anna és Varga-u. sarok.

Köszönetnyilvánítás. Ez után mondok halás köszönetet mind azon jó ismerősöknek, kik dárta jó anyókn, Sipos Sándorné temetésén tájfalunkat enyhítették. — Sipos Juliska.

Weismann Jakab ökl, mérnök, jogosított földmérő magánmérnök irodája Plac utca 64. szám alatt van.

A német gyermek otthonban a német tanítás gyermekek részére megkezdődött. Beiratás 11—12-ig. Tandíj havi 30 kor. Beiratási díj 20 kor. Plac-utca 34. H. 12.

Nagyon szép divatlapok vannak Antalfy üzletében Szent-Anna és Varga-utca sarok.

Ujabb női kabát szállítmány, valamint eredeti modell kosztümök és a legjobb mintájú kifűző szövetek, sport-kabátok, blúzok megérkeztek Frank Sándor céghez, Debrecen, Plac u. 42.

Iskola i téskák, szíjak, körök, rai zónák sító, és az összes iskolai használatú füzetek legolcsóbb áron Theisz papír üzlet. Békésszentmihály. Ugyanott tanuló felvenni.

Legolcsóbb nyakkendőit találhat az „Kolosné nyakkendő termelő” Rt. Kékői-utca 23.

Bűnös csókok rabja. Erdélyi Gyula új regénye megjelent és mindenhol kapható.

Ki volt Károlyi?

Az új Magyar Szemle legújabb számában Pallavicini ögróf kedves szójátékot mond el Károlyi Mihályról hosszabb politikai tanulmányában, amelylyet az októberi összeomlás előzményeiről írt. Svájci tartózkodása alatt jegyezte fel a diplomáciai pletykát, hogy egy ott időző francia politikus azt kérdezte Károlyiról, hogy ő tulajdonképpen Magyarországon?

— Est-ce un homme important ou un polichinelle? (Jelentékeny ember ez, vagy paprikajancsi?)

Amire ez volt a válasz:

— Un polichinelle important! (Egy jelentékeny paprikajancsi!)

Szávay Gyula lett a budapesti kamara főtítkára. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután tartotta teljes ülését Morvay Jenő miniszteri tanácsos elnöklésével. Az ülésen megválasztották a kamara új vezetőségét és főtítkárát. Elnök egyhangulag Belatini Artur lett, a kereskedelmi osztály vezetője pedig Marton Gyula, az ipari osztály vezetője pedig Blücher János lett. A főtítkári állásra négyen pályáztak, és pedig Szávay Gyula, dr. Foltényi Róbert, Nyíróczy Árpád és dr. Pályi Ede. Leadtak ösz-

szesen hetvenöt szavazatot, ebből ötvenegy szavazatot kapott Szávay Gyula, huszonnégyen pedig Foltényire szavaztak. Ilyképp a kamara főtítkári állását újból Szávay Gyula nyerte el.

Baleset. Zóri Béla 14 éves fiút Berettyóújfaluból súlyos sérüléssel hozták a kórházba. A fiu egy fűrészelepen dolgozott s a gép elkapta a kezét, melyet összeroncsoit.

Vegyen „Lucifer” takarékgyerítőt. Kapható a Hangya üzletében (Rózsa u. 2).

H

Fával égetett mész

kilogrammos tételben is
jóval a napi áron alól kapható a

HANGYA tűzifaosztályában

Debrecen, Károly Ferenc József-ut 3—b.

Parasitlázadás Horvátországban.

Kaposvár, szept. 13. Horvátországban kitört a parasitlázadás, egyelőre Belovárme gyére terjed ki. Több község fellázadt. Az állatkezelőket agyonverték a lázadók. A kiküldött katonasággal felvették a harcot. A katonák egy része a lázadókhöz csatlakozott, a másik részüket lefegyverezték.

Világírás KALAPOK divatos formákban és színekben Frank Edénél a megyeháza mellett.

Sport.

Birkózás. A Debreceni Tornaegyesület által 1920. évi szept. 19-én, vasárnap d. e. 10 órai és d. u. 3 órai kezdettel a DT nagyterdet pályáján rendezendő szabateri, helyi-meghívási birkózó versenyének feltételei: 1. Általános feltételek: 1. nehézsúly 80 kg-ig, 2. könnyűsúly 60 kg-tól 67 és fél kg-ig, 3. középsúly a) 67 és fél kg-tól 75 kg-ig, b) 75 kg-tól 82 és fél kg-ig, 4. nehézsúly 82 és fél kg-tól feljebb; 5. a verseny a MASz szabályai szerint rendeztetik; 6. a versenyen részt vehetnek a debreceni egyesületnek a kerület által leigazolt versenyzői; 7. nevezési határidő 1920 szept. 16 este 7 óra; 8. nevezési díj 5 korona; a nevezések és nevezési díjak Paulovich Pál ker. elnökö címe (Debrecen, Széchenyi u.

23. sz. I. em.) közzétették. D. jász: Minden szociopátiá pyóztense nagy bronzérmes sap. A II. és III. helyezettek — az iduók számára tekintettel — a Debreceni Tornaegyesület véséssel ellátott kis bronz érmét nyerik egyesületi szalagon. Tíz, vagy annál több induló esetén a negyedik helyezettek is díjazotnak. Mérlegelés a DT Péterfia utcai tornatermében vasárnap, 19-én reggel 9 órakor.

Színház.

Sylvio kapitány. A Csokonai színház nagyhatású drámai slágere a „Sylvio kapitány” ma kedden és szerdán kerül színpadra kitűnő előadásban.

A bérlő közönség figyelmébe. — A Csokonai színház igazgatósága tisztelettel értesíti a bérlő közönséget, hogy a bérletek kiadása szeptember 15—20-ig tart a Csokonai színház előcsarnokában. A törzskönyvezett bérlők nyomban megkaphatják bérletjegyeiket, új bérlők pedig előjegyezhetnek az esetleges D bérletre is.

Keresek megvételre — közveitők kizárásával — beköltözhető MODERN CSALÁDI HÁZAT. Esetleg villámmal SZÉCHÉNYI-UT 16 SZÁM. elcserelem.

Társulnák 50-60,000 koronával elektrotechnikai vállalat, esetleg társat keresek egy ilyen vállalat létesítéséhez. Cím a kiadóhivatálba.

APRÓ HIRDETESEK.

Apró hirdetések egyszerű beiktatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnapi és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tizenöt korona.

Ajánlat.

- Egyszerű kert lakást cserélünk modernebb 3 szobás melléképületekkel álló lakással a nagyállomáshoz közel; kedvező feltételek mellett. Homokkerti, Sz. Papp István-utca 7. szám. 493
Mindenféle kárpitos munkát szakszerűen készit, Szabó József modern kárpitos, Kőse-utca 50. Kész hencserek kaphatók. 499
Vidékre is ajánlkozok szorgalmas varrónő, esetleg mint gazdaszony külső, belső gazdaságot, kitűnő főzést ért. Cím kiadóban. 504
Hálószobák leányzóok, konyhabutorok, olcsó festett hálószobák, székek állandóanraktáron. Piac-utca 44., Varga butoré, 3639
Lakásosere. Elcserelem Nyilas-telepi egy szoba, konyha és melléképületekkel álló lakásomat; kert, külön udvar, a város bármely részén, értekezhetni Mester-utca 20. Pogáder. 497
Uri házakhoz hirdetésre és bentételezésre kitűnő házi koszt. Gólya-utca 4. Csapó-utca mellett. 485

- Egy csinosan butorozott szoba intelligens urnak kiadó, cím a kiadóban. 507
4-5000 koronát adok rendes 2 szobás lakásért, cím a kiadóban. 526
Tengeri tőrest részbe vállalom 2-6 holdig saját igámmal haza hozom, értekezni lehet, Papp Sándor. Kozvágóhíd. 529
Kiadó 147 k. hold föld a várospercsi állomáshoz 4 km. Értekezhetni Bethlen-u. 72. 483
Jó és jutányos szép kivitelben gyorsan készitek bár milyen megrendelést, cipőt, cizmát elvállalom javítást, talpalást, fejelést gyorsan elkészitek és két cipész segédet szonul felveszek és egy tanulóval fizetéssel, Csokonai-u. 11. Bank. 505
Intelligensebb 39 éves asszony vagyok, házvezetőnőnek mennék pusztára is hosszabb bizonyítvánnyal rendelkezem, címem Pucsek Andrásné, Tisza-füred. 334
Poloska írtást vállal az államvasuti feregirtő Nánássy István Debrecen, Kossuth-utca 24. 1718

- Konyhaberendezések, butorok Bálint József asszisztens. Csapó-utca 67. 2891
Tanár előkészit magánvizsgálatra, érettségire, értekezhetni: Egyetemi internátus első emelet 29. 478
Előzerélhető nagy udvari lakás jószággal tartással, Virág-u. 39. Szabó. 476
Fiatal házvezetőnő azonnal bebeléphet, értekezés délután 2 órakor Piac-utca 10., II. emelet, 3. ajtó. 480
Hegedűlni tanit kezdőket, haladókat, zenedai módszer szerint jutányosan, cím a kiadóban. 287
Boroshordók kisebb-nagyobb tételeiben kaphatók Rácznál Péterfia 71. 267
Jegyzői irodába ajánlkozok falurá négy évi gyakorlattal bírógén, cím a kiadóban. 931
Kereslet. Aranyat-üzetők: briliánsat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhöz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet. 858

Augustus 21-én Bástya-utca 14. számú háztól egy 15 éves fiú elköborolt, aki tud róla jelentse a rendőrségen. 523
Muskot veszek, herdtől kölcsönzők érte ezni lehet délután Poroszlay-ut 10. telefon 273 sz. 261
Üzletszerzőket keresünk, különösen az intelligens hivatalnokai köréből. Összeférhetlenség kizárva. Jelen kezöket felveszök az üzleti órák alatt. Gazdasági Takarékpénztár r.-t., Debrecen, — Király-u. 2. 47.

Munkások tuskófa fitermelésre jó keresetre felvétetnek. Ertekezés mindennap. Hadházi utca 5. 836
Jobb leány gyemekekhez és könnyebb házi munkára és mindenféle főzőnő azonnatra kerestetik. Piac-utca 57 sz. I. em. 304
Tiszteszöges fiatal leány felvétetik délután 6 órára bejárónőnek. Esetleg mindenesnek, ha teljesen egyedül álló. — Széchenyi-ut 16. U

Jó cipész segédet vegyes munkára alkalmazok. Szt. Anna-utca 22. Fitor. 342
Női kalap szalonba tanuló leányok fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóba. 852
Czipész és csizmadia munkások állandó munkára felveszek Ugyanott egy hétszamos is. Ha du Miklós, Mester-utca 32. 348

Elsőrendű tűzőnő és ragasztó legmagasabb fizetéssel felvétetik. — Páli Sándor, Árpádtér 38. 492
Sertés kereskedéshez társat keresek. Cím a kiadóban. 484

Munkások tuskófának a bevonatkozásra felvétetnek. Hangya faterlep, Margit fürdő mellett. 503

Egy négy heles pej csikó 11-én Szoboszlai-uton elveszett. A nyomra vezetőt 100 jutalomban részesül Borsos József, Monostorpályi-ut 50. 500

Jó munkás cipész segédek magas fizetésre felveszek Nagy, Eötvös-u. 49. 495

Pénztárosnő azonnali kérésre kerestetik. Arany Angyal gyógyszerár, Piac-u. 50. 494

Egy jó cipész segéd felvétetik Berek-utca 5. 501

Kocsis 116 mellé, valamint tuskófának ölenkénti va ó aszerkására munkások felvétetnek. „Hangya” faterlep Margit fürdő mellett. 502

Vinószéri állást keresek nagyobb szőlőbe október 1-re. Cím a kiadóban. 495

Flaminó kerestetik bér e. Péterfia 47 sz. II-ik lakás. 509

Jó munkás cipész segédet állandó munkára felveszek Vézvári, Miklós-u. 10. 522
Házvezetőnő 1eres dősebb házaspár középkorú ur leányt vagy özvegyet. A házartás minden ágában jártassággal kell bírnia. Csiba Elek malomtulajonos, Hajdunánás. 304
Veszek mákot, diót, babot, lencsét, köleskását, gesztit, burgonyát, muskot nagyobb mennyiségben. — Sárközy Sándor fúszerkereskedő, Hatvan-utca. 517

Keresek csinosan butorozott különbéjárati szobát a főútcán vagy ennek közelében. — Cím a kiadóban. 472

Férfi szabó segéd, ki napszabói munkát végez, azonnali felvétetik. Vass János, Szent Anna-u. 8. 520

Cipész segéd elsőrendű, magas fizetéssel azonnali felvétetik. Almási, Kossuth-u. 13 sz. 519

Kocsis felvétetik. Péterfia-u. 25. Fuvárosi Vállalat. 515

Fehérnemű varráshoz v ró és tanuló lányok felvétetnek. Sámsoni-ut 8. (Árpád-tér). 512

Melegítővel ellátott szép nagy fürdő-ádat megveiterek keresek. Kossuth-utca 30. 485

Mindenes szakácsnő 15-é felvétetik rendszeret. Kigyó-u. 32. 488

Takarítónő kerestetik naponta 1-2 órára. Nyil-u. 115. 479

Beosztot szakácsnő, ki jól főz, baromfi és tej bekeleshez ért, felvétetik. Széchenyi-utca 46. 491

Eladás. Egy jókarban levő ebédő szoba berendezés eladó. Darabos-u. 23. 510

Eladó díszkötésű könyvek, porcellán, vaságy. Varga-u. 86. emelet. 508

Egy szép üsléberendezés eladó. Varga-u. 9. Mike. 4118

Eladó 7 hold tanyás birtok közvetlen a város alatt. Cím a kiadóban. 498

Eladó Vankert Sina Miklós-u. 10. alatti szűlő, beköltözhető lakással. Értekezni Bethlen-u. 72. 179

Eladó egy spárhert. Vigkedvü Mihály 48. 478

Remington írógép, csaknem teljesen új, kifogástalan, asztallal együtt eladó. Cím a kiadóban. 452

Vendéglői tornyos konyha, nagy divány, gyermek vaságy eladó. Kazinczy-utca 2. 428

Antik szalon garnitúra eladó. Megtekinthető délután 10-12 és délután 6-8-ig Hunyadi-u. 28. sz. alát. 367

Alpaca ezüst evőkészlet eladó. Piac-u. 57. I. em. 303

Férfi ruhák alig használt ó zifeltitk, premos ruha, smokern, fra, k, el indar, divány eladó. Károly Frenó József 2. 521

Három gyönyörű csipke függönyfelszereléssel. Ebéd-16 divány, Szalon fotók Arany János 28. 482

Festő svorszám, h z butor eladó. Csillag-u. 97. 528

Eladó Nagy Jánosnak nagyon szép fodrász üzlete Karácson, Kálvin-utca. 525

Sertés javított 10 hószep Arány eladó. István ut 36. 527

1872 óta fenálló fodrász üzlet Karácson halál eseti miatt eladó. Értekezni lehet Vigkedvü M. utca 40. 147

Eladó jó karban levő fürdőádat, varrógép és jégütő. Bőszorményi-u. 7. 474

Majolika nagy függőlámpa, kitűnő gramofon 40 lemezzel eladó. Eötvös-utca 56. 482

Egy fiatal Fokstrier patkányirtó kutya eladó. József kir. herceg-u. 1. 489

Gyönyörű garzon berendezés, diványok, Tükörök, asztalok, függönyök. Arany János utca 36. 481

Szép hálószoba butor, kották hegedűre, zongorára, se nekára azonnal eladó. Magos utca 11. 516

Egy csinos fehér gyermekágy eladó. Timár-u. 46. II-ik ajtó. 490

Orvostan ha lyatónak Reinke Ana tonia, Veress (Lottan, Lenhossák szövettan, Hui élet és körvegytan eladó. Iskola-u. 6. 499

Eladó egy 13 soros jó karban levő gép. Hajnal-u. 9. 518

Szűllő prés taposó kád és puton eladó. József kir. her. u. 44. sz. 477

Selyempersna szőnyeg, értékes szép dírab eladó. Cím a kiadóban. 514

Kosztüm fekete leguotós divat teljesen új középtermétre divatos új fekete bársony kalap, sötétzöld gyapjú sweater eladó. Hatvan-utca 37. jobbra d. u. 5-g. 518

Eladó Díszreglton, Kendorosan tui 3000 drb. tég a 2000 drb. valogy, falkötés, ígerszadák, atók, ablakok. Értekezni Hatvan-u. 64. 263

Eladó Homokkerti Sz. Papp István-utca 7. sz. ház csak is lakásosere mellett. 257

Egy alig használt vattógép eladó. Mester-ut. 10. 487

Angol begyes galambok eladó. Kölesey-utca 11. 330

Eladó 15-20. m. mizsa ó tengetri, Baldogher, Egres-u. 11. b. 475